I¹Talent: Opdracht 4 AnySurfer workshop

Op vrijdag 21 februari 2014 gaven twee medewerkers van het AnySurfer project, Bart Simons en Bart De Clercq, een presentatie aan de studenten eerste bachelor Toegepaste Informatica van HoGent om het belang van toegankelijke websites te demonstreren. De presentatie duurde twee uur. Bart De Clercq gaf het eerste uur een algemene uitleg over AnySurfer. Hij verklaarde wat hun missie is en wat een aantal problemen zijn met websites qua toegankelijkheid. Het tweede uur ging Bart Simons, die zelf slechtziende is, door op deze toegankelijkheidsproblemen, meer bepaald over de voornaamste toegankelijkheidsproblemen voor slechtzienden en blinden.

De presentatie begon met het uitleggen van wat AnySurfer nu precies is. Hun missie is ambitieus. Ze willen websites toegankelijker maken voor mensen met een handicap en wensen een vlotte bruikbaarheid voor iedereen. Ook voor digitale documenten wensen ze een zo goed mogelijke toegankelijkheid, maar dit kwam niet aan bod tijdens deze presentatie. De focus lag op websites. Om dit te verwezenlijken bieden ze website ontwikkelaars advies en opleidingen aan. Ze werken samen met webdesignbedrijven en ze delen een kwaliteitslabel uit aan websites die voldoen aan de AnySurfer checklist voor toegankelijke websites.

Na deze algemene toelichting kwamen een aantal voorbeelden aan bod die elk een probleem, een obstakel toonden i.v.m. toegankelijkheid. Een eerste, mogelijk obstakel was het gebruik van bewegende beelden op een website. Dit kan storend werken voor gebruikers die moeite hebben om zich te concentreren. Hiervoor is de oplossing eenvoudig. Zorg dat de gebruiker zelf kan beslissen of de animatie speelt of niet, bijvoorbeeld door een pauzeknop te implementeren. In het algemeen is het een goede basisregel om de bezoeker zo veel mogelijk keuze te geven. Het is bijvoorbeeld beter als hyperlinks je niet automatisch doorsturen naar een nieuw tabblad. Laat die keuze ook aan de gebruiker.

Een volgend obstakel was kleurenblindheid. Op sommige websites wordt er alleen kleur gebruikt om bepaalde informatie over te brengen. Bijvoorbeeld een groene kleur voor een item dat beschikbaar is, een rode kleur voor het tegenovergestelde. Een oplossing zou zijn om ook de tekst "beschikbaar" te laten zien in het gepaste gekleurde label.

Mensen die niet zo goed zien, kunnen vaak moeite hebben met captcha. Er zijn betere manieren om spam tegen te gaan. Een alternatief is bijvoorbeeld e-mailverificatie of verificatie via de telefoon. Bij het aanmaken van een Google account krijg je bijvoorbeeld deze mogelijkheid i.p.v. de visuele captcha.

Slechthorenden kennen vooral frustraties als bepaalde informatie alleen wordt overgedragen via een filmpje en er geen ondertiteling voorzien is. Mogelijke oplossingen zijn om een transcript te voorzien van wat er wordt gezegd of om ondertiteling te voorzien. YouTube biedt dit bijvoorbeeld aan.

Ten slotte is toegankelijkheid van websites voor blinden en slechtzienden dikwijls een groot probleem. Een eerste moeilijkheid is dat deze mensen de muis niet kunnen gebruiken om doorheen de website te navigeren. Op de meeste websites kan je wel navigeren door middel van de tabtoets en zaken selecteren met de entertoets, maar meestal is dit niet zo handig. Op veel websites zijn er uitklapbare menu's, die je alleen ziet wanneer je er met de muis overgaat. Dit maakt het ontoegankelijk voor *tabbers*, terwijl dit toch op

te lossen is. Ook kan er soms een onlogische tabvolgorde zijn, of moet de gebruiker vele malen op de tabtoets drukken voordat hij ook maar op de gewenste inhoud terechtkomt. Als er bijvoorbeeld een heel groot menu is en de gebruiker wil onmiddellijk naar de inhoud van de pagina, kan het een hele tijd duren voor hij er terechtkomt. Een oplossing zou zijn om een soort skip-functie te voorzien, zodat de gebruiker met een druk op een bepaalde toets onmiddellijk het menu kan overslaan.

Blinden en slechtzienden maken dikwijls gebruik van een screenreader om informatie terug te krijgen. Omdat een screenreader gebruik maakt van de html code, bijvoorbeeld het herkennen van tags, is het noodzakelijk dat websitebouwers zorgen voor een goede html-structuur. De alt elementen van een tag zijn helemaal niet nutteloos. Screenreaders kunnen zich enkel op die informatie baseren als er een afbeelding op de webpagina staat. Een kleine blunder kan grote gevolgen hebben voor een screenreader. Wanneer een websitebouwer het lang element van de <html> tag verkeerd instelt, bijvoorbeeld op "en" terwijl de inhoud in het Nederlands is, zal de screenreader proberen de Nederlandse tekst te lezen alsof het Engels is.

Voorstellen voor een volgende workshop heb ik niet. Dit was een van de meest interessante presentaties die ik al heb gezien. Het was goed opgebouwd. Er kwamen heel veel voorbeelden aan bod en de problemen werden daadwerkelijk getoond a.d.h.v. echte websites. Het tweede deel van de presentatie was het meest interessant. Bart Simons is zelf slechtziende en kon duidelijk aantonen wat de problemen zijn voor mensen met deze handicap. Ik heb geleerd dat het eigenlijk niet zo veel moeite is om websites toegankelijk te maken voor iedereen. Je moet er gewoon aan denken en spijtig genoeg wordt dit te weinig gedaan. Momenteel voldoen slechts 14,2% van de Belgische websites aan alle toegankelijkheidscriteria. Het doel van AnySurfer is om dit percentage elk jaar naar boven te trekken en ik hoop dat dit lukt.